Skolinspektionen

Huvudman

Svalövs kommun

Beslut

Datum 2026-11-05
Dnr: 2026:7731

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Heleneborgsskolan i Svalövs kommun.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Svalövs kommun en anmärkning avseende brister rörande planen mot kränkande behandling. Svalövs kommun ska senast den **5 februari 2027** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande och upprätthållande arbete för att skapa trygghet, åtgärdande arbete för att förhindra kränkande behandling samt utredning och åtgärder vid upprepat ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:7731) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Heleneborgsskolan i Svalövs kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Heleneborgsskolan följer gällande bestämmelser om trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt verksamhetsobservationer den 16–17 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot kränkande behandling och skolans statistiska sammanställningar avseende elevernas upplevelse av trygghet. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens plan mot kränkande behandling för läsåret 2026/2027. Av planen framgår de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande läsåret för att förhindra och förebygga kränkande behandling. Det finns i planen ingen redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående läsårs plan har genomförts.

Samtliga intervjugrupper uppger att eleverna inte har medverkat i upprättandet av skolans aktuella plan mot kränkande behandling. Rektor uppger att hen har tagit fram planen tillsammans med kurator och biträdande rektor. Rektor uppger att planen behöver utvecklas och revideras och att eleverna ska involveras i det fortsatta arbetet, bland annat genom elevrådet.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen

gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav fullt ut vad gäller plan mot kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att skolenhetens plan mot kränkande behandling inte innehåller någon redogörelse för hur åtgärderna i föregående läsårs plan mot kränkande behandling har genomförts. Utredning visar även att eleverna inte har medverkat i arbetet med planen. Detta är brister. Utredningen visar dock att planen i övrigt innehåller de delar som en sådan plan ska innehålla.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Svalövs kommuns verksamhet vid Heleneborgsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling. Detta då det saknas en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts och då elever inte har medverkat i arbetet med planen. Rektor har dock uppmärksammat att planen behöver utvecklas och uppgett att eleverna ska involveras i det fortsatta arbetet med planen. Mot denna bakgrund och med beaktande av att planen i övrigt innehåller de delar en sådan plan ska innehålla bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Svalövs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Förebyggande och upprätthållande arbete för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger att skolan kartlägger elevernas trygghet, trivsel och relationer genom bland annat enkäter, trygghetsenkäter och sociogram. Personal i elevhälsan uppger att trygghetsenkäter och trygghetsvandringar genomförs två gånger per läsår. Lärare och personal i elevhälsan uppger att resultaten från kartläggningar

löpande analyseras i flera olika forum. Lärare uppger vidare att även information som framkommer vid utvecklingssamtal används i analysen av skolans trygghetsarbete.

Samtliga intervjugrupper uppger att skolan vidtar åtgärder både på individnivå och på gruppnivå utifrån de behov som framkommer vid kartläggning och analys. Som exempel på åtgärder nämns kontakt med vårdnadshavare, åtgärder enligt konsekvenstrappan, värdegrundsarbete, relationsstärkande insatser och att skolan har riktat personalresurser till platser som identifierats som otrygga för att förebygga konflikter och öka tryggheten.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet (5 kap. 3 § skollagen).

I förarbetena till ovannämnda bestämmelse anges att ett förebyggande arbete bland annat innebär att skolor och huvudmän följer upp elevernas trygghet, analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. Det förebyggande arbetet omfattar även ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för andra människors egenvärde samt jämställdhet, och åtgärder inriktade mot specifika problem som sexuella trakasserier eller andra former av kränkningar. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas (prop. 2021/22:160 s. 229–230).

Vidare anges i förarbetena till ovannämnda bestämmelse att ett arbete för att upprätthålla tryggheten i skolmiljön omfattar exempelvis att aktivt motverka trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande behandling och mobbning. Att upprätthålla tryggheten kan även till exempel innebära att se till att personalen har förutsättningar att hantera ordningsstörningar eller att nödvändiga åtgärder vidtas när det gäller enskilda elever. Det är huvudmannens ansvar att säkerställa att det faktiskt bedrivs såväl ett förebyggande arbete som ett upprätthållande arbete. Huvudmannen behöver därför ha god kännedom om skolenheternas förutsättningar och utmaningar (2025/26:193 s. 151).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdande arbete för att förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skyldighet att aktivt motverka kränkande behandling

Elever uppger att det förekommer både verbala och fysiska kränkningar på skolan och att personal ingriper när de uppmärksammar en händelse. Enligt eleverna agerar personalen vanligtvis genom att prata med den elev som blivit ledsen eller utsatt. Eleverna uppger även att lärare kontaktar vårdnadshavare vid allvarliga händelser.

Lärare beskriver att det finns en omfattande kommunikation mellan personalen och med eleverna, vilket enligt dem har bidragit till en samsyn kring hur kränkande behandling ska uppmärksammas och hanteras. Samtliga intervjuade lärare uppger att de agerar när kränkningar uppmärksammas men några lärare säger samtidigt att det kan förekomma att personal inte agerar. Enligt lärarna kan detta vara ett led i ett lågaffektivt bemötande där situationen hanteras på ett annat sätt men det skulle i vissa fall också kunna bero på att personalen inte orkar bry sig. Personal i elevhälsan uppger att personal agerar när händelser inträffar, men att tillvägagångssättet varierar mellan olika medarbetare. Enligt elevhälsan väljer vissa att själva hantera situationen direkt, medan andra överlämnar ärendet till elevens mentor för vidare hantering. När en rastvärd hanterar en händelse under rast uppges mentor följa upp situationen i efterhand. Rektor uppger att lärare agerar och informerar berörda när incidenter inträffar. Enligt rektor arbetar lärarna utifrån ett lågaffektivt förhållningssätt, vilket kan uppfattas som att de inte ingriper omedelbart i en situation. Rektor beskriver dock att personalen hanterar händelserna och följer upp dem när situationen har lugnat sig.

Skyldighet att informera om, anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger att rektor informeras om allvarliga och upprepade kränkningar via skolans digitala ärendehanteringssystem. Vidare informeras rektor om elev upplever sig utsatt för kränkande behandling av personal. Rektor uppger att huvudmannen alltid informeras om allvarliga och upprepade kränkningar

samt om elever upplever sig utsatta för kränkande behandling av personal. Rektor uppger även att huvudmannen genom skolledningen utreder omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna genom samtal med berörda elever och vårdnadshavare. Enligt rektor vidtas åtgärder utifrån den enskilda situationen för att motverka fortsatt utsatthet

Skyldighet att anmäla till socialnämnden

Samtliga intervjugrupper uppger att personalen känner till anmälningsskyldigheten vid misstanke eller kännedom om att ett barn far illa och att orosanmälan görs till socialnämnden.

Rättslig reglering

All personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling i samband med verksamheten och se till att sådan behandling och sådana trakasserier hanteras (6 kap. 10 § skollagen och Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [Lgr22] 2.1 Normer och värden).

Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling i samband med verksamheten eller får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling av någon i personalen är skyldig att informera rektorn om detta. Rektor är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).

En huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för sådan kränkande behandling är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 a § skollagen).

Myndigheter och anställda vars verksamhet berör barn och unga är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (19 kap. 1§ socialtjänstlagen [2025:400]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i de delar det avser skyldighet att informera om, anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling samt skyldighet att anmäla till socialnämnden. Ärendet ska därmed avslutas i dessa delar. Vad gäller personals skyldighet att motverka kränkande behandling uppger samtliga lärare att de agerar

vid kränkande behandling men det framkommer också uppgifter om att det kan förekomma att personal inte alltid agerar. Varken personal i elevhälsan eller rektorn delar bilden av att personal inte agerar och samtliga intervjugrupper lämnar förklaringar som talar för att det kan vara ett led i en medveten hantering av situationen. Det kan därmed inte anses visat att Svalövs kommun brutit mot bestämmelserna vad gäller personals skyldighet att motverka kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Utredning och åtgärder vid ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Såväl lärare som personal i elevhälsan och rektor uppger att det finns elever som återkommande stör ordningen i klassrummet eller uppträder olämpligt. De intervjuade uppger att dessa elever har utretts och att flera olika åtgärder har vidtagits. Personal i elevhälsan beskriver att vårdnadshavare, kurator och skolsköterska involveras i arbetet kring elever som stör ordningen. Rektor uppger att utredningarna även syftar till att bedöma elevernas behov av särskilt stöd och att de elever som bedömts vara i behov av sådant stöd har fått stödinsatser.

Rättslig reglering

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen).

Rektorn ska sedan, med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen av eleven som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Thuröe

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Thuröe

X Gustav Nilsson

Föredragande
Signerat av: Gustav Nilsson

I ärendets handläggning har även utredarna Isabella Morovic, Serjon Qorri och Petra Marti Tanaka medverkat.